

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1337/2022
14.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Милене Рашић, Бате Цветковића и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Младена Војкића и др, због кривичног дела изазивање опште опасности из члана 278. став 4. у вези става 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног Младена Војкића – адвоката Драгише Лазића и браниоца окривљеног Саше Пауљесковића – адвоката Стевана Јанковића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Смедереву К 32/19 од 22.03.2022. године и Апелационог суда у Београду Кж1 623/22 од 15.09.2022. године, у седници већа одржаној дана 14. децембра 2022. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви за заштиту законитости браниоца окривљеног Младена Војкића – адвоката Драгише Лазића и браниоца окривљеног Саше Пауљесковића – адвоката Стевана Јанковића, поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Смедереву К 32/19 од 22.03.2022. године и Апелационог суда у Београду Кж1 623/22 од 15.09.2022. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) Законика о кривичном поступку, а захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Саше Пауљесковића – адвоката Стевана Јанковића и у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се исти захтеви у осталом делу **ОДБАЦУЈУ** као недозвољени.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Смедереву К 32/19 од 22.03.2022. године, окривљени Младен Војкић оглашен је кривим због извршења кривичног дела изазивање опште опасности из члана 278. став 4. у вези става 1. КЗ и кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 2. КЗ, а окривљени Саша Пауљесковић због извршења кривичног дела изазивање опште опасности подстрекавањем из члана 278. став 4. у вези става 1. и 34. КЗ и кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и

експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 2. КЗ, па пошто су им претходно утврђене појединачне казне за свако од извршених кривичних дела, и то: окривљеном Младену Војкићу казна затвора у трајању од три године за кривично дело из члана 278. став 4. у вези става 1. КЗ и казна затвора у трајању од две године за кривично дело из члана 348. став 4. у вези става 2. КЗ, а окривљеном Сашу Пауљесковићу казне затвора у трајању од по две године за свако од извршених кривичних дела, окривљени су на основу члана 60. став 2. тачка 2. КЗ осуђени на јединствене казне затвора, и то: окривљени Младен Војкић на јединствену казну затвора у трајању од четири године, а окривљени Саша Пауљесковић на јединствену казну затвора у трајању од три године. Истовремено, окривљеном Младену Војкићу је у јединствену казну затвора урачунато време проведено у притвору од 18.08.2016. до 11.12.2017. године, на основу члана 63. став 1. КЗ.

Истом пресудом, окривљени су обавезани да суду на име паушала плате износе од по 12.000,00 динара сваки, те да Основном јавном тужилаштву у Пожаревцу солидарно, на име трошкова кривичног поступка, плате износ од 21.096,55 динара, те да солидарно суду на име трошкова кривичног поступка плате износ од 52.500,00 динара, док је окривљени Младен Војкић обавезан да Вишем суду у Смедереву на име трошкова кривичног поступка плати износ од 451.875,00 динара. Окривљени су обавезани и да оштећеном АА солидарно, на име трошкова кривичног поступка, плате износ од 631.900,00 динара, све у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Оштећени АА и ББ су ради остваривања имовинскоправног захтева упућени на парнични поступак, сходно члану 258. ЗКП.

Ставом 2. и 3. исте пресуде, окривљени Младен Војкић и Саша Пауљесковић су на основу члана 423. став 1. тачка 2) ЗКП ослобођени од оптужбе да су извршили по једно кривично дело недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 2. КЗ.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 623/22 од 15.09.2022. године, усвајањем жалбе браниоца окривљеног Саше Пауљесковића – адвоката Зорана Панића, пресуда Вишег суда у Смедереву К 32/19 од 22.03.2022. године преиначена је само у погледу урачунавања времена које је окривљени провео у притвору, тако што је одређено да ће се окривљеном у јединствену казну затвора у трајању од три године, која му је изречена првостепеном пресудом, урачунати време проведено у притвору од 18.08.2016. до 13.10.2016. године, док су иста жалба у преосталом делу, као и жалбе Вишег јавног тужиоца у Смедереву, браниоца окривљеног Саше Пауљесковића – адвоката Стевана Јанковића и браниоца окривљеног Младена Војкића – адвоката Драгише Лазића одбијене као неосноване, а пресуда Вишег суда у Смедереву К 32/19 од 22.03.2022. године у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости поднели су:

- бранилац окривљеног Младена Војкића – адвокат Драгиша Лазић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, конкретно због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП и повреде одредаба члана 441. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и укине побијане пресуде;

- бранилац окривљеног Саше Пауљесковића – адвокат Стеван Јанковић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1), ст. 3. и 4. ЗКП, конкретно због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП и повреде члана 16. став 4. ЗКП, с тим што из образложења произилази да указује и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити кривичне одговорности.

Врховни касациони суд доставио је по примерак захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, те након оцене навода изложених у захтевима, нашао:

Захтеви су неосновани у делу који се односи на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) и из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док су у осталом делу недозвољени.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, и бранилац окривљеног Младена Војкића – адвокат Драгиша Лазић, а и бранилац окривљеног Саше Пауљесковића – адвокат Стеван Јанковић у поднетим захтевима истичу да су у доношењу другостепене побијане пресуде Кж1 623/22 од 15.09.2022. године, учествовали судија Нада Хаџи-Перић у својству председника већа и судија Драган Ћесаровић у својству члана већа, који су претходно учествовали у доношењу решења Апелационог суда у Београду Кж2 1111/19 од 12.06.2019. године, поступајући по жалбама бранилаца окривљених, изјављеним против решења Вишег суда у Смедереву К 32/19 од 28.05.2019. године, којим је продужена мера забране напуштања територије Републике Србије окривљеном Младену Војкићу, као и мера забране прилажења, састајања и комуницирања са оштећенима, изречена према окривљеном Младену Војкићу и према окривљеном Саше Пауљесковићу (с тим што је у захтеву браниоца Стевана Јанковића погрешно наведено да је решењем Кж2 1111/19 од 12.06.2019. године одбијен предлог одбране да се мера притвора замени јемством). Због тога је, према ставу бранилаца, побијана другостепена пресуда „заснована на предубеђењу“ наведених судија у односу на окривљене, који су морали бити изузети од одлучивања по жалбама изјављеним против првостепене пресуде.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених су, по оцени овога суда, неосновани, из следећих разлога:

Одредбом члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП прописано је да ова битна повреда одредаба кривичног поступка постоји ако је на главном претресу учествовао судија или судија поротник који се морао изузети. Одредбом члана 37. став 1. ЗКП прописани су разлози за обавезно изузеће судије, који не обухватају наведену процесну улогу судије као разлог за његово обавезно изузеће. Међутим, у појединим ситуацијама вишеструких процесних улога судије може се појавити сумња у непристрасност судије која је таквог квалитета да захтева његово изузеће од судијске дужности приликом доношења одлуке (пресуде) о кривици окривљеног за извршено кривично дело, што значи да постојање наведене битне повреде одредаба кривичног поступка у сваком конкретном случају представља фактичко питање.

Када је у питању учествовање судије у доношењу одлуке о мери забране напуштања територије Републике Србије и мери забране прилажења, састајања и комуницирања са оштећенима, ради се о оцени тзв. функционалне непристрасности.

Неосновани су наводи захтева да је код судија Наде Хаци-Перић и Драгана Ћесаровића, који су одлучивали о мери забране напуштања територије Републике Србије (која је изречена према окривљеном Младену Војкићу) и мери забране прилажења, састајања и комуницирања са оштећенима (која је изречена према обојици окривљених), створено „предубеђење“ о кривици окривљених, на који начин је нарушена претпоставка непристрасности тих судија, те због чега су морали бити изузети од судијске дужности приликом доношења мериторне одлуке у истом поступку.

Наиме, по оцени овога суда, не може се прихватити став бранилаца изражен у захтевима – да свако претходно одлучивање судија, у конкретном случају о изреченим мерама забране напуштања територије Републике Србије и забране прилажења, састајања и комуницирања са оштећенима према окривљенима, нужно нарушава претпоставку непристрасности тих судија приликом мериторног одлучивања о кривици истих, с обзиром да се ради о фактичком питању у сваком конкретном случају. Сама чињеница да су судије Нада Хаци-Перић и Драган Ћесаровић учествовали у поступку по жалби против решења којим је према окривљенима продужена мера забране напуштања територије Републике Србије и мера забране прилажења, састајања и комуницирања са оштећенима, с обзиром да се приликом овог одлучивања уопште нису бавили ни питањем оправдане сумње, нити кривице окривљених, нити су се о томе изјашњавали, не доводи у питање претпоставку непристрасности ових судија приликом одлучивања о кривици окривљених, односно приликом доношења побијане другостепене пресуде, којом су одбијене као неосноване жалбе браниоца окривљеног Саше Пауљесковића – адвоката Стевана Јанковића и браниоца окривљеног Младена Војкића – адвоката Драгише Лазића. Стога у конкретном случају није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, како се то неосновано истиче у поднетим захтевима.

Наводима захтева браниоца Стевана Јанковића, којима се указује да је судија Нада Хаџи-Перић раније била судија Окружног суда у Пожаревцу, те да је оштећени АА сада заменик председника Основног суда у Пожаревцу, а због чега је према ставу браниоца судија Нада Хаџи-Перић морала бити изузета од доношења побијане другостепене одлуке, по оцени овога суда, указује се на повреду одредбе члана 37. став 2. ЗКП, која повреда у смислу члана 485. став 4. у вези става 1. ЗКП не представља законски разлог због ког је дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљенима преко бранилаца, те је захтев браниоца Стевана Јанковића у овом делу одбачен као недозвољен.

Захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног Саше Пауљесковића – адвоката Стевана Јанковића указује се и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, истицањем да су правноснажне пресуде засноване на незаконито изведеним доказима и с тим у вези наводи да је окривљени на главном претресу изјавио да је његово признање у полицији дана 18.06.2016. године и у тужилаштву дана 19.06.2016. године засновано на тортури, како вербалној, тако и у виду претњи, обећања и уцена током његовог разговора у службеним просторијама ПУ у Пожаревцу, а због чега су наведени записници морали бити издвојени из списка.

Врховни касациони суд изложене наводе оцењује неоснованим, с обзиром да је бранилац окривљеног Младена Војкића истоветне наводе истицао и у поступку по редовном правном леку, па како је Апелациони суд у Београду, као другостепени, на страни 4 став четврти, пети и шести и на страни 5 став први, изнео довољне, аргументоване и јасне разлоге због чега налази да су жалбени наводи којима се указује на незаконитост записника о саслушању окривљеног Младена Војкића пред ПС Пожаревац и пред јавним тужиоцем неосновани, које разлоге овај суд у свему прихвата као правилне, то на њих у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП и упућује.

Из наведених разлога, захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених у делу у којем се нижестепене пресуде побијају због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП и из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, одбијени су као неосновани.

У осталом делу, исти захтеви одбачени су као недозвољени, из следећих разлога:

Бранилац окривљеног Младена Војкића – адвокат Драгиша Лазић у захтеву за заштиту законитости истиче повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, која се према наводима захтева састоји у томе што је вођење поступка у конкретном случају преузео Виши суд у Смедереву, и поред тога што су дела која су окривљеном стављена на терет извршена дана 19.03.2016. године, те је у време извршења дела запрећена казна била до 10 година затвора, док је тек изменама и допунама Кривичног законика од 24.11.2016. године одређено да за ова кривична дела учинилац може бити кажњен казном затвора од 2 до 12 година. У захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Саше Пауљесковића – адвоката Стевана Јанковића, наводи се да је претрес у конкретном случају започео пред Основним судом у Смедереву, те да су списи након измена

Кривичног законика достављени Вишем суду у Смедереву, и поред тога што је стварно надлежан у конкретном случају био Основни суд у Смедереву.

Како се изложеним наводима захтева указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 2) ЗКП, која у смислу члана 485. став 4. ЗКП не представља законом прописан разлог за подношење овог ванредног правног лека окривљенима преко бранилаца због повреде закона, то су захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених у овом делу одбачени као недозвољени.

Захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног Саше Пауљесковића указује се и на повреду одредаба члана 16. став 4. ЗКП, те на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање у вези са оценом суда о телефонској комуникацији окривљених, те базним станицама њихових мобилних телефона, уз закључак да „сама извесност мобилног саобраћаја не значи да је комуникација окривљених била усмерена на извршење кривичних дела“.

У захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Младена Војкића – адвоката Драгише Лазића наводи се и да је нижестепеним пресудама учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер је првостепени суд признао оштећеном трошкове заступања од стране адвоката за сваки одржани претрес у износу од по 33.000,00 динара, а за сваки неодржани претрес износе од по 16.500,00 динара, а којим наводима се, по оцени овога суда, указује на погрешан обрачун трошкова од стране првостепеног суда, дакле на повреду одредаба члана 440. ЗКП.

Како погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреда закона из члана 440. ЗКП, те повреда члана 16. став 4. ЗКП не представљају законом дозвољене разлоге за подношење овог ванредног правног лека окривљенима преко бранилаца у смислу члана 485. став 4. ЗКП, то су поднети захтеви и у овом делу одбачени као недозвољени.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. ст. 1. и 2. ЗКП у делу у којем су захтеви одбијени као неосновани, а на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП у делу у којем су захтеви одбачени као недозвољени, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица,с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић